

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

L'IGUALTAT DAVANT DE LA LLEI

Ara tothom serà soldat, però...

El que pagui 2.000 pessetes no més servirà cinc mesos...

Y el que no pugui pagarles haurà de servir dos o tres anys.

L'ONZE DE FEBRER

1873 — 1912

EMÀ es l'aniversari; demà farà 39 anys de l'implantació de la República a Espanya.

Un rei, ben intencionat, però que no acertava a satisfèr els anhels del país, descendia voluntariament del trono, y, per la forsa natural de les coses, sense conspiracions ni violències, surgia, brillant y esplendorosa, la República.

De còm va viure y va morir aquella desitjada institució, que semblava nascuda pera canviar definitivament els nostres destins, val més no parlarne. Tots la volien, tots l'estimaven, però

entre todos la mataron y ella sola se murió.

¿A què anar a remenar els fulls, ja plens de pols, de l'història d'aquells onze mesos?

Han passat trentanous anys. La lleu republicana, dia tras dia escampada pel vent, ha germinat y ha florit, y avui són in comptables els espanyols que's diuen republicans y, corporativa y electoralment, laboren en el camp de la República. Y, no obstant, la República no ve. ¿Per què?

No ho sabem, no volem saberho. De lo que sí estem segurs es de que si durant aquets trentanous anys, passats entre eleccions de jefes y homenatges a «caudillos», la democràcia espanyola hagués tingut veritables directors —com ho sigué en Salmerón— y aquets, ab voluntat, ab fe, ab constància, s'haguessin dedicat «a educar a les masses», ensenyantles a ser sincerament republicanes, avui no parlaríem de la República com d'una cosa llunyana, pretèrita, ni ens veuríem reduïts a honrar el seu record al voltant d'una taula més o menos ben parada. En trentanous anys de treball intel·ligent se transforma un país y's fa una nació nova.

Ignorem lo que, al referirse a aquesta època

de la nostra vida, diran els futurs historiadors; però no seria gens extrany que en una pàgina dels anys que encara s'han d'escriure s'hi llegissin un dia aquestes ratlles.

«Perduda, pels espanyols, la República del 73, en quaranta anys no van saber recobrarla; però, això sí, al arribar l'onze de Febrer, cap any varen oblidarse d'organisar els corresponents banquetes commemoratius, celebrats sempre ab molta animació y invariablement terminats ab els mateixos visques y els mateixos inspirats y eloqüents discursos.»

La qüestió «suplicatoris»

Indiferència ab que l'opinió ha vist el debat parlamentari sobre processament de diputats y senadors, es bona prova de que'l país no s'ha fet carrec de la noció de Parlament. En aquest punt estem pitjor que en l'edat mitja, ja que s'ha perdut tota compenetració entre poble y representants. Y es que avui els representants en Cortes (excepte les minories d'oposició anti-dinàstica) representen els politics turnants y no una nació conscient y ab voluntat ben definida. El poder legislatiu, per això, es una veu més del poder executiu, o dels altres poders no confessats ni constitucionals...

Resulta curiós l'espectacle de veure els tradicionalistes y els republicans votar junts en defensa de les garanties y l'Independència del Parlament, mentre els ministerials d'avui o de demà posposen llur condició de parlamentaris a la de vassalls

incondicionals del ministre o ministrable A o B. Els diputats (dels senadors no'n parlo perquè no'ls considero representació popular) són de dues castes: representatius d'ideals y representatius d'interessos. En cada discussió's destrien be aquets dos camps. Les veritables oposicions resulten, per això, una selecció, ja que'ls seus homes són representatius per dret propi, mentre que'ls adictes al poder, salvant petites excepcions, són representatius de la voluntat d'altri, que'ls esculleix per llur mateixa fidelitat incondicional, mancada d'idees propies. El principi de: les minories sempre tenen raó es una veritat permanent en les nostres Cambres.—Doncs be: contra aquella selecció de representants ab criteri lliure y propi va la campanya dita dels suplicatoris: campanya en favor de les majories no representatives y contra la minoria representativa; y, en conseqüència, campanya contra l'ideal professat per les masses electorals d'oposició, ja que darrera aquells diputats hi ha un poble, mentre que darrera els altres hi ha sols un districte oficial.

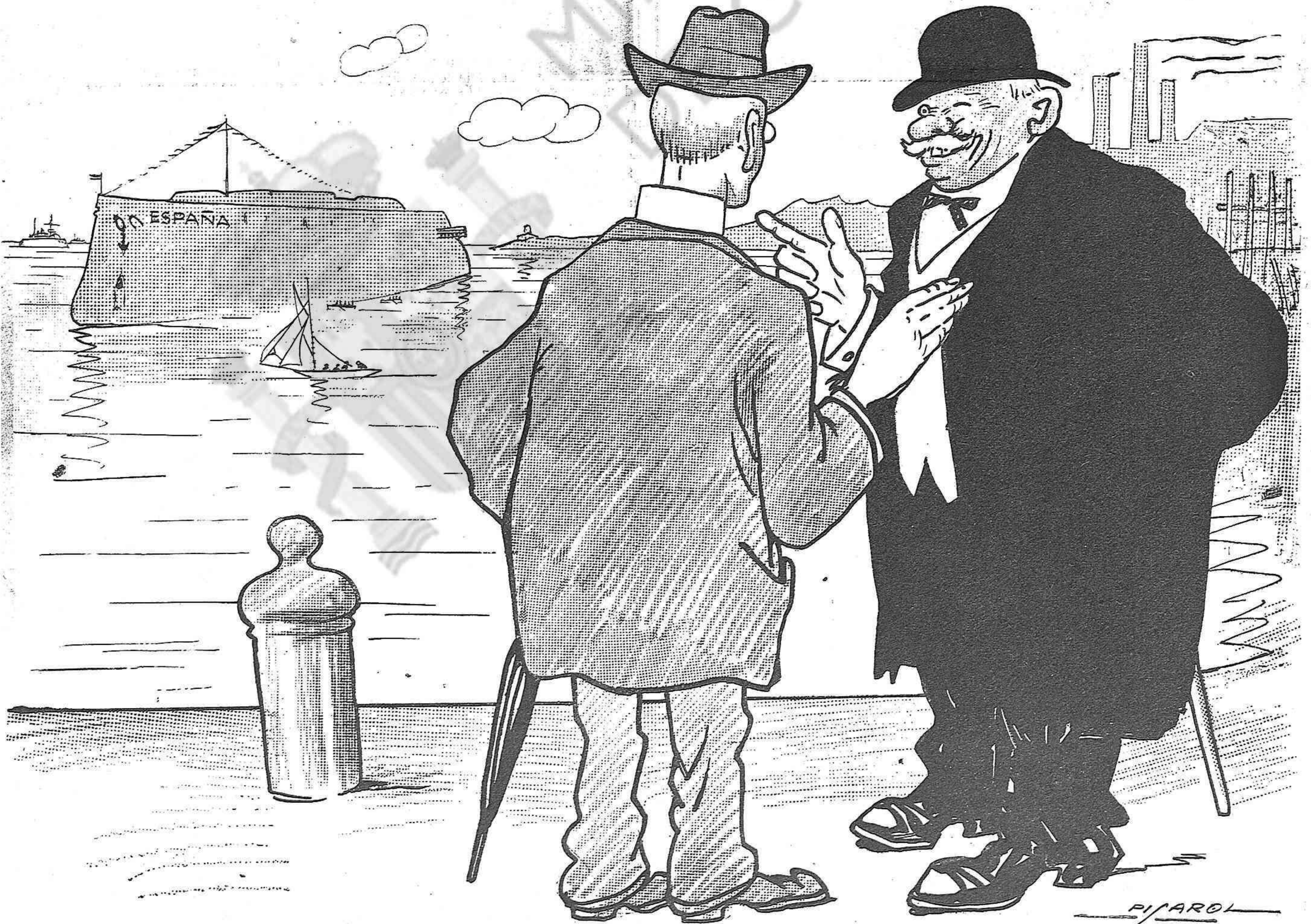
Tal com està avui la lligislació contra la llibertat del pensament, l'home representatiu, o sia el diputat per dret propi, hauria de poder definir-se: «el que té un salvo-condute pera exposar en la tribuna l'opinió que'l poble no té dret d'exposar».—O be: «l'home que pot cometre delictes politics sense la sanció de les lleis».—Perquè es clar que si un diputat es l'home que parla en public, com a veu d'una colectivitat, contra l'antiga llei pera constituir la nova llei, es evident que té d'estar per sobre les lleis que dificultin la paraula o l'idea. Se dirà: les lleis contra la paraula han sortit del Parlament, y es illogie que'ls diputats no's vulguin sotmetre a les restriccions que han imposades

an els demés ciutadans.—Però es que tals lleis no són obra de la minoria veritablement parlamentaria, sinó de les majories governamentals, irracionalment fidels; y ara's voldria imposar an els diputats lliures l'opressió que ells ja rebutjaren fortament quan va esser imposada an els demés ciutadans.

Es molt corrent, entre'ls que no's fan carrec de lo que es un poder legislatiu, aquella frase: els diputats no tenen d'esser homes privilegiats, de condició diversa dels demés espanyols.—S'oblida que de la llibertat dels diputats en participen tots els homes que ells representen: es una llibertat representativa, coparticipant; una garantia de masses; ells són delegats del poder public; l'elector es un poderdant, y la persona que reb aqueixa sobirania delegada té en sí la natural desigualtat dels electes. Mal estimarà la propia llibertat que no estimi gelosament la dels que'l representen. Ja que'l ciutadà no frueix avui de llibertat tribunicia o periodística, es una atenuació d'aquet mal el que la llibertat se refugii en una tribuna d'excepció, en la boca d'un home immune.

Es clar que, tractant de la possible delinqüència dels diputats, lo primer que cal, com digué l'Azcarate, es atendre a la distinció entre delictes comuns y delictes politics (mal que li pesi an el senyor Moret). Fins y tot, concretantnos an els delictes comuns, seria ja un perill la concessió pura y simple del suplicatori, sense debat previ, perquè el diputat estaria subjecte a l'albir d'una denuncia privada o d'un dissimulat maneig governamental. Ara consideri's lo que serà quan se tracti dels anomenats delictes politics.—Una pregunta incidental del senyor Cierva es, en aquet punt, primordialment significativa, el tribunal judi-

A LA VORA DEL MAR

—Repari, ja han tirat l'España a l'aigua
—Be, però, els que ho han fet, ¿ja pensen ab la llei de Jurisdiccions?

PIARD

¿Serà això el servei militar obligatori?

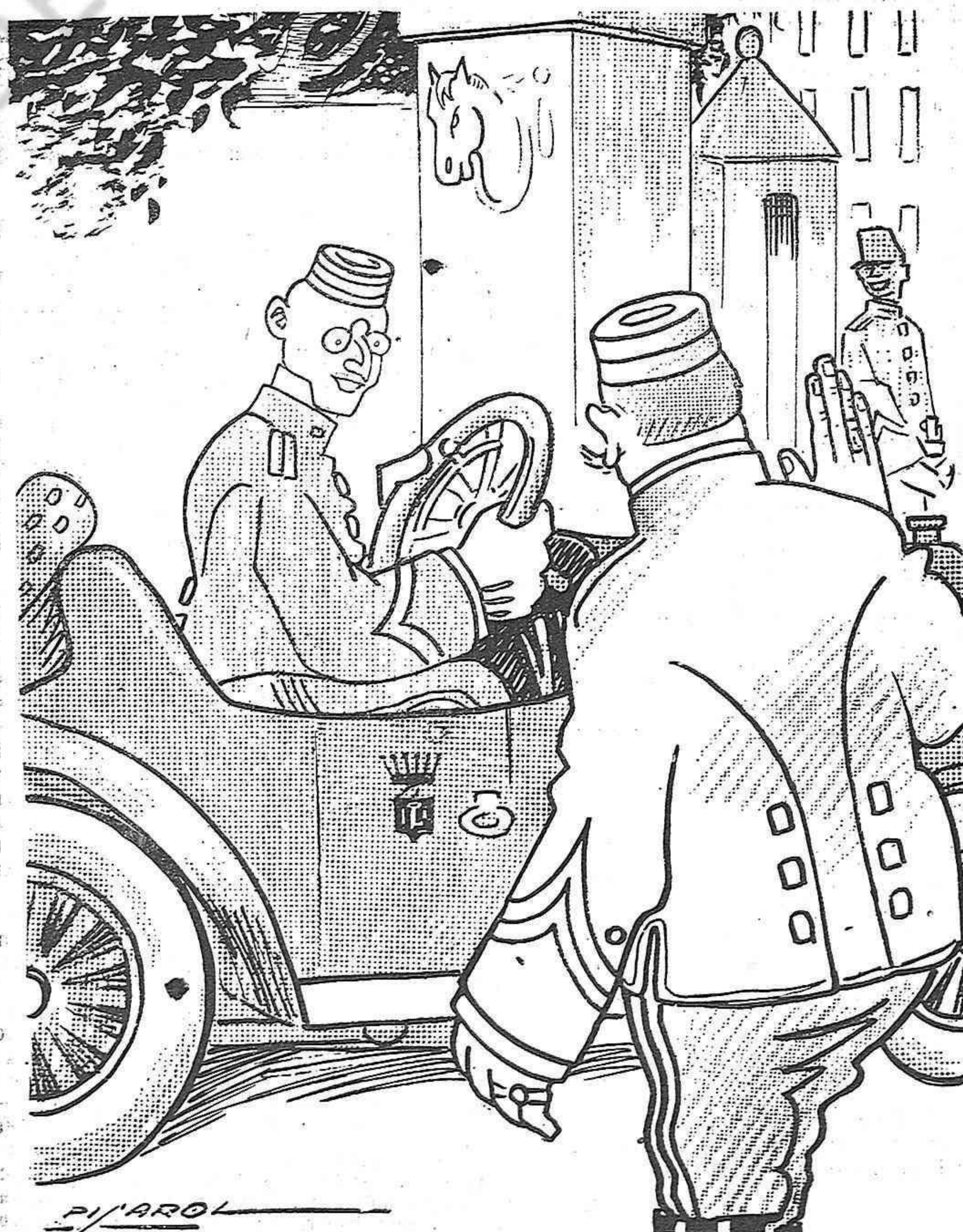
— Si no més vol servir cinc mesos, ha d'afliuixar 2.000 pessetes.
 — ¿No li seria lo mateix 2.000 misses.

— No s'espanti, senyoret, que al quartel no li faran res. ¿A quina hora haig de venirlo a buscar? ¿A les set o a quarts de vuit?

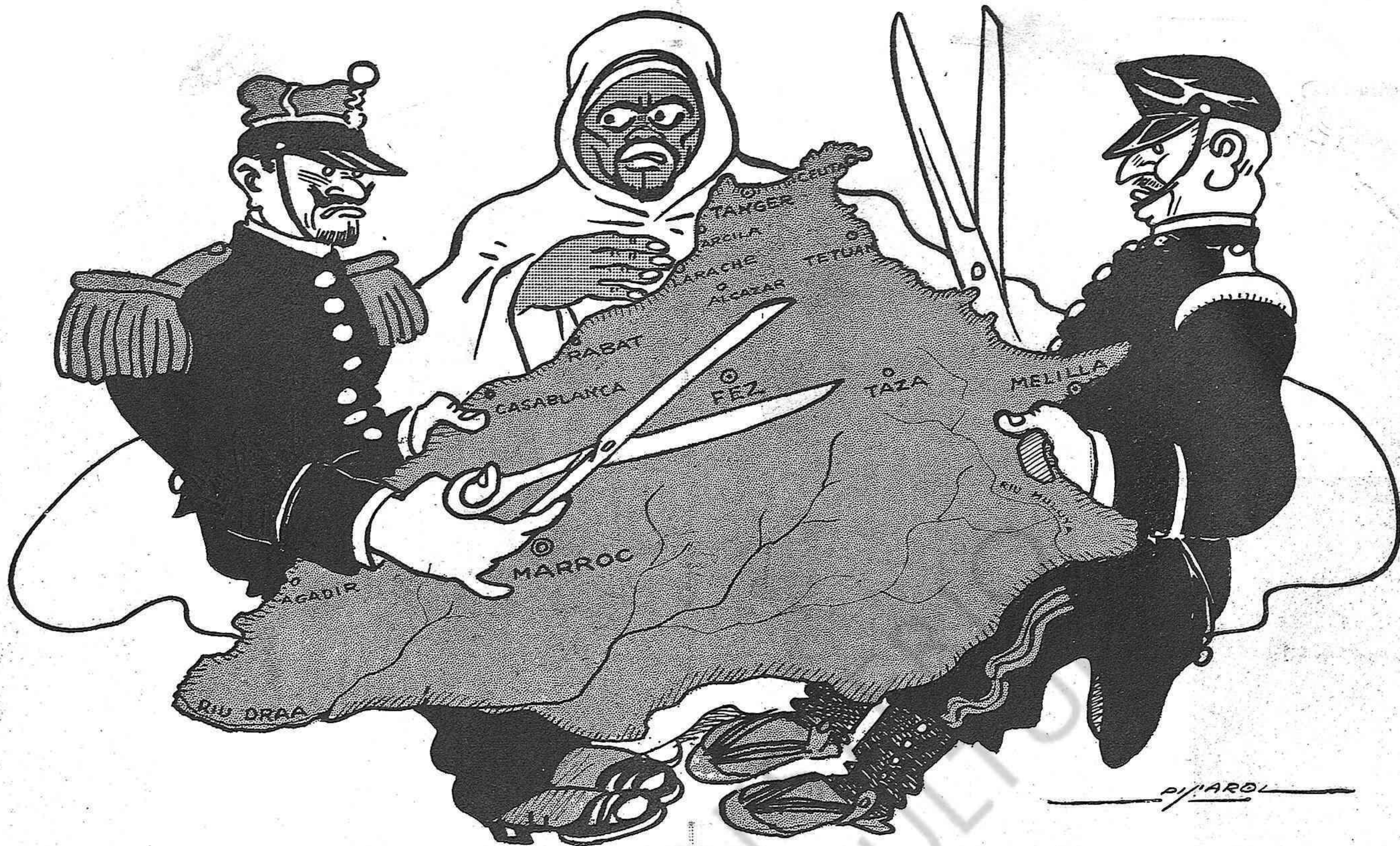
— Jo, que mai havia aixecat una palla de terra!... ¡Pobre mamá, si'm veiéu suar d'aquet modo!...

— ¡Ep, ep!... Pera poder ser de cavalleria, s'ha de dur el cavall.
 — ¡Y be!... Aquí'n porto quaranta.

PIJAROL

El repartiment del Marroc

L'ESPANYOL:—Jo'm quedaré aquest tros.
 EL FRANCÉS:—Jo'm quedaré aquest altre.
 EL MORO:—¿Y si a mi se m'ocurreix quedarme ab vosaltres dos?

FEBRERO

Luna nueva el 18 a las 5'44 m. en Acuario
 Sale el sol 6'59—Pónese 5'33

11

SEMANA 6.^a

11 de Febrero de 1873.—Proclamación de la República Española.

DOMINGO

42 | de Sexag.—S. Saturnino y comps. | 324
 mrs., Desiderio ob. y los 7 Siervos
 de María (I. P.)

EXCLAMACIONES davant d'un full de calendari

—Si hi tornarem?... No sé!... Ne corren tan pocs, ara, d'Amadeos!

MIR Y MIRÓ

—Un Figueras va ser l'hèroe d'aquella jornada; ¿per què no puc esperar serho també d'alguna pròxima?

FIGUERAS, regidor

—Diu que s'han de reproduir els aconteixements d'aquella fetxa?... Bueno!... L'endemà ens *alsarem* nosaltres, com varem fer aleshores.

SOLFERINO

—Psè!... Entonces abundaban los republicanos puros; ahora abundan los *puros republicanos*... Y váyase lo uno por lo otro.

DON ALEJANDRO

—Ah, l'onze de Febrer de 1873!... Quan menos, en aquells temps els homes eren valents y tenien *todo lo que hay que tener*.

AMBROSIO

—No n'hi ha poca de diferencia! En aquells temps no hi havia tanta *electricitat* com ara.

PICH

—Si ha de ser com aquella, tant se val que torni com que no. Dura més una regidoria!

LLADÓ Y VALLÉS

—Grans homes... homes de talent... Romanosos!... Vès què'n van treure aleshores. Aquí lo que's necessita són homes petits, però de *condicions*.

MARCILLA

—No farem res!... Per haverhi un altre 11 de Febrer, la gent d'*esperit* s'hauria de canviar en gent *esperitista*.

ESTEVA MARATA

—Diuem que, d'allavors ensà, els republicans més aviat hem perdut que guanyat... Se diuen tantes coses!... En això de la perduda, jo, *particularment*, no hi crec.

SERRACLARA

L'article 29

L'eco de les lluites polítiques no ha arribat mai a X, quins veïns viuen, en sa immensa majoria, aferrats a la terra, aspra com el caracter de la seva gent.

A X, districte essencialment camperol, no'n saben res de les diferencies de criteri que arreu del món separen als homes. El poble, la gent del poble, procura passar el temps com pot, atenentse al vell adagi que ensenya que *qui dia passa any empeny*. Pels actes que enclouen alguna transcendencia, el sorteig dels fadrins a l'arribar l'edat de la quinta, l'arreglo d'interessos, la formalisació d'escriptures, etc., acostumen els habitants de X a fiar en el rector, quan no es el cacic el que intervé en els assumptes de familia. Els interessats no tenen, per lo general, altre mal-de-cap que'l d'amarar ab la seva suor un tros de terra que ab prou feines els permet viure malament y comptar, al cap-d'avall, els atrassos que de dia en dia els endogalen.

La pau de X ni per casualitat arriba a torbarse mai. La vida transcorre sense batzegades per

aquell aplec de pobles ignorats que no saben lo que es l'emoció d'una estona, ni coneixen l'entusiasme, ni saben lo que vol dir el decaïment. Els dies hi són sempre iguals; les hores les mateixes. Una placides semblant a la quietud de la mort plana pel damunt dels homes y les coses.

De les batusses electorals ¿què'n saben els naturals de X? Ni de que hi hagi qui els representi a les Corts, y a la Diputació, ni de que estiga a la seva mà el conferir o retirar un manament. Els habitants de X, senzills, de concepció simplista, tenen de la política una idea imperfecta y molt vaga. De l'art de governar en diuen *embusteria*.

El qui com ells no solca la terra o no s'ocupa en alguna feina equivalent, el tenen per un *gandul*. Al que parla en public el califiquen de *zerraire*.

D'aquí que un període electoral tinga a X menos importancia que'ls dies de la setmana santa, y que'l diumenge de l'elecció no puga compararse, ni de bon tros, ab la data més vulgar entre les que durant l'any per aquells pobles se celebren.

Dit està, doncs, que'l guanyar a X una elecció es una feina senzillíssima. El candidat no té necessitat d'alsar l'anim dels electors, ni d'arriar-los al cor, ni d'interessarlos en un assumpte que miren indiferents. Gastos? Els que consten en la relació que presenta el cacic. Ni discussions, ni acaloraments, ni angoixes, ni mals-de-cap, per part del candidat, que pot, an aquet punt, dormir descansat com hi dormen els electors.

—Hi ha votacions—diu algun dels pacífics ciutadans de X.

—Altre cop?—sol respondre el seu interlocutor. Y segueixen abdós la seva via, y, com es dia de festa, s'arriben a la plassa, a missa o a la taberna, incapassos d'interrompre la costum.

Al ser a l'endemà contenen els diaris que a X ni necessitat hi ha hagut de constituir les meses, tota vegada que donades les grans *simpaties* y les *fondes arrels* ab que per allà compta el candidat, ha sigut, com l'altra vegada, proclamat per l'*article 29*.

Lo que no es obstacle pera que, un cop l'acta a la butxaca, arribi l'home a Madrid o a la Diputació Provincial, y ab aire imponent, estirat com un rave, ab un to de suficiencia y una pretensió que espanten, s'aixequi a parlar en nom dels *seus electors* de X.

Quan els de X, tan tranquils, segueixen indiferents, amarrats a la terra aspra, convensuts de que la política, art de governar, no es, al cap d'avall, res més que una *embusteria*.

CAROLUS

EN EL BALL DE DISFRESSES

—Escolta, jove simpatic.
 —Digues, reina.

—¿Quants anys tens?
 —Dos arrera en vaig fer trenta.
 —Trenta, dius? Ets massa vell!
 No'm serveixes.

—Vols provarho?
 —No m'entretinguis. Adeu.
 —Ont vas?

—D'un sarau a l'altre a endurme'n tot el jovent.
 —Mascareta intrigadora, dugues paraules no més: no te'n vagis tant depressa, que vull sapiguer qui ets. Diga'm de què vas vestida, ¿què es aquet trajo tant lleig, fet ab arpegadures d'altres vestits? Y el nivell que a l'un costat diu: *Cinc-centes*, a l'altre, *Mil*, y al darrer, *Dugues mil*, ¿què significa? ¿L'igualtat davant la Llei, o «Aquí la qüestió són quartos?»
 —No ho entens, ¿oi?

—No ho entenc. Presentarte aixís guarnida, y sent tant poc atraient, ¿com ho faras perquè els joves te vinguin darrera teu?
 ¿Quines són les teves gracies?
 —¿No'm coneixes?

—No, ¿qui ets?
 Com te dius? Ont vas? Què busques?
 D'ont has sortit?

—Del Congrés.
 —¿Es ordenansa ton pare, o ets filla d'algun porter?
 —Soc filla de tot el poble.
 —Què dius, ara!

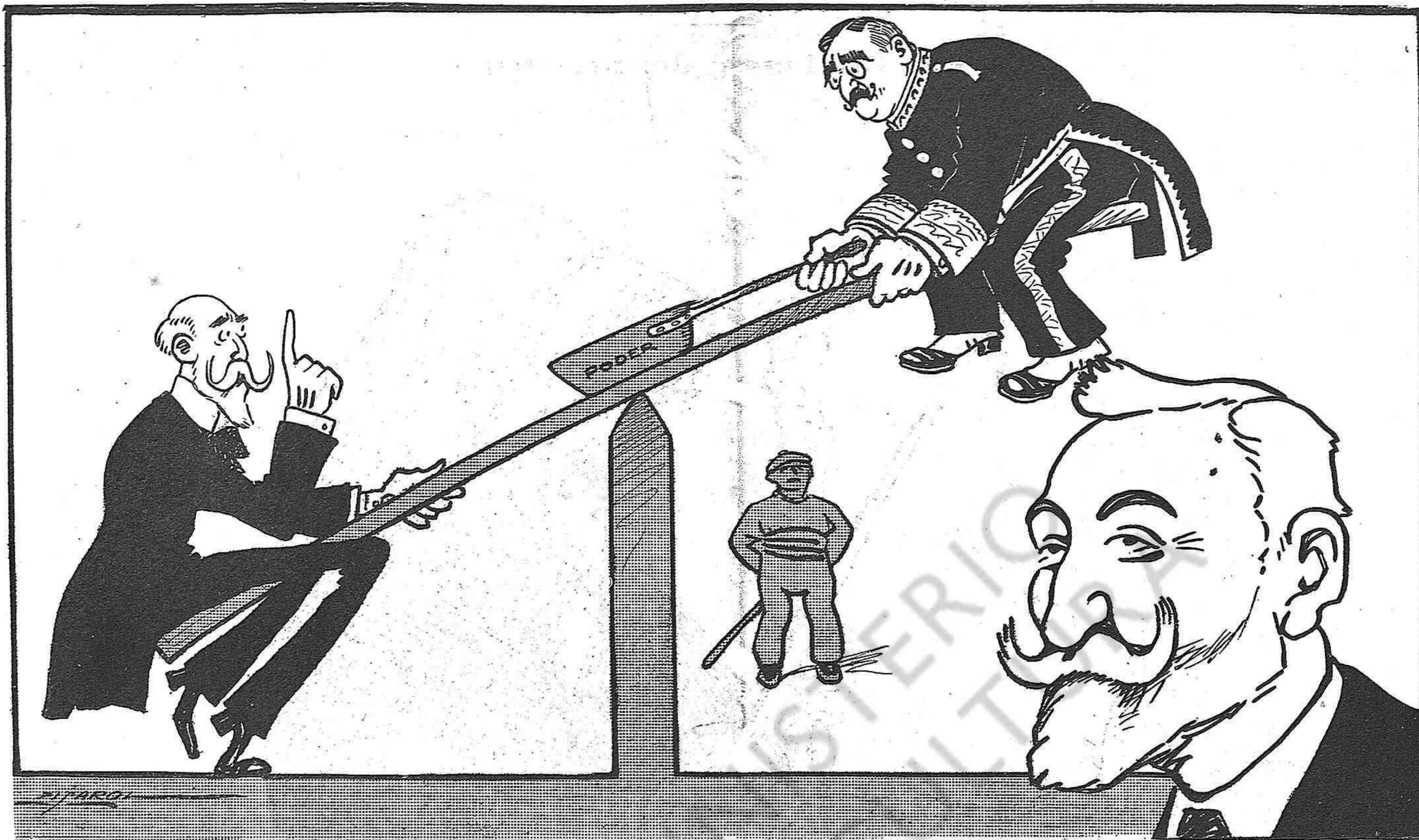
—Lo que sents.
 —¿Ets filla de... y dius que empaites als joves?

—Sí, y me'ls faig meus.
 —Dèu faltat que'ls joves vulguin...
 —Tots venen com uns anyells, y, si de grat no vinguessin, els hi obligo, ¿sabs? Adeu.
 —¿Per obligarlos tens forsa y has fugit del Parlament?...
 Ni una paraula.

—¿M coneixes?
 —Conec el teu nom no més; però vas tant disfressada que ningú sabrà qui ets.

ABEL ORTIGA

La situació política

MORET:— Acabem, Pep: o baixes o't faig baixar.
 MAURA:— Y llavors pujo jo.
 EL POBLE:— No: llavors... serà lo que tase un sastre.

REPICS

OM ja recordaran els nostres lectors, en el número del passat dissabte publicavem un despaig telegrafic de Guayaquil, en que se'ns feia saber que'l poble de Quito havia linxat a cinc generals revolucionaris.

Doncs be; als pocs dies d'haverse'ns comunicat tan terrible noticia, arribava d'allà un altre telegrama que deia aixís:

«Quito.—Desde que varen ser linxats els cinc generals revolucionaris, l'ordre ha quedat restablert.»

¿Han vist?

No sabem per què han de publicarse aquestes coses.

¿S'ha oblidat per ventura la poderosa influència que sobre'ls esperits senzills exerceix l'exemple?

—Tenim Canalejas per temps—diuen els que, en comptes d'usar ulleres de llarga vista, porten continuament a l'ull un pa de crostons.

Y, pera justificar aquest criteri optimista, parlen dels forts aplausos ab que'ls diputats de la majoria han rebut els ultims discursos de don Josep.

Doncs ¿què volien que fessin, els pobres diputats, després de sentir al seu jefe?... ¿Xiularlo? ¿Cridarli alegrement: *que baile?*

L'esperit de conservació pot molt, y l'amor al pressupost y a les gangues que l'exercici del poder proporciona encara pot més.

Deixin que les coses acabin de madurarse. Ja veurem llavors de què li serveixen an en Canalejas aquets aplausos.

Un diari avensadíssim, que fins ara havia considerat poc menos que impossible la tornada dels conservadors, aquet dia ja deia:

«...Quan caiguin els liberals y pugí en Maurá...»

Ara vegin!

El senyor Lerroux, en el Congrés, ha rebutjat *enèrgicament* la qualificació d'immoral que contra la seva digna representació en el Municipi de Barcelona s'ha vingut llessant en aquets darrers temps.

Bueno. Y ara ¿què?

També la paella rebutja la negror que l'adorna.

Però... segueix essent tan negra y tan paella com abans.

Fins a Rússia han de donarnos lliçons de liberalisme y amplitud de criteri!...

El zar Nicolau ha senyalat a la viuda d'en Tolstoi una pensió anual de 10.000 rubles.

Y això que'l zar es un tirà ab tota la barba y que en Tolstoi va ser un dels seus més irreductibles enemics...

Totes les obres del gran escriptor rus han sigut traduïdes a l'espanyol.

¿No tinguin por que'l *rasgo* del emperador Nicolau s'hi tradueixi!...

Un alerta.

En les festes que ab ocasió del centenari de Frederic II acaben de celebrarse a Berlín, el Kaiser, després de revistar les tropes, ha pronunciat un discurs que ha terminat ab aquestes paraules:

—Espero que, si ve una guerra, lluitareu com vareu ferho l'altra vegada.

L'altra vegada... ¿Quin modo més dissimulat de dir les coses!

L'alusió a la guerra franc-alemana del 1870 es tan transparent, que l'acabament del discurs imperial, més que a les seves propies tropes, sembla dirigit a Fransa.

No. Al serenarse el cel, ara fa poc, per la part del Congo francès, no era que la tempestat s'hagués desvanescut del tot. Va ser, simplement, que'l nuvol havia canviat de siti.

¿Aont es ara?

Esperem que troni. Potser llavors ho sabrem.

El Kaiser no'ns ha volgut orientar. Concís com Cèsar, no ha fet més que dirnos que tot haurà d'anar com l'altra vegada...

Historic:

El senyor Bertran, orador fogós y eloqüent, va fer, en el banquet donat per la vila de Masnou al senyor Maristany, la següent graciosa comparació:

«Si el rei d'Espanya, en tots els casos que té intervenció en els negocis de l'Estat, hagués tingut tant acert com ab el nomenament de comte de Lavern al senyor Maristany, seria el rei més gran y més popular de tots els pobles del món; de tal manera que'l rei Jordi d'Inglaterra y el kaiser dels alemanys serien al seu costat figuretes de pessebre.»

Per sort, el senyor Bertran era prou conegut de la majoria de comensals; sinó, s'haurien pensat que havia vingut expressament d'Andalusia pera fer propaganda monàrquica.

Sembla que'l jutge de la causa Ferrer ha notificat a les Congregacions religioses *interesades* la resolució del Suprem.

La resolució consisteix en restituir els bens d'en Ferrer a la familia del difunt.

Ann hay justicia, Veremundo!

¿O, millor dit:

Chúpate esa, señor Cuervo!

A Noruega s'acaba de proclamar una llei per la qual les dones podran, desde ara, desempeñar tota mena de carrechs publicos.

A Espanya, ben mirat, no'ns fa cap falta aquesta llei feminista.

Perquè ¿qui són, aquí, els que ocupen la major part de carrechs publicos?

Una colla de *donetes!*

A cà'l Bisbe, y baix la presidencia del doctor Laguarda, va haverhi l'altre dia una magna sessió de dames catequístiques.

El diari que'ns dona la nova assegura que era molta la concurrència.

De capellans?

Ja ho crec!... Y si les catequístiques fossin guapes, que acostumen a ser bastant lletges, encara serien més concorregudes les tals sessions.

El rector d'un poblet va apropiarse un dia a un grupo de pagesos que feien gresca y xi-varri.

—Què teniu, bona gent?

—Res. Fem una juguesca. Ens juguem un porró d'aiguardent, a veure qui dirà la mentida més grossa. ¿Vol serhi, senyor rector?

—Jo?... Pobre de mi! Si jo no'n sé dir de mentides.

Tots els pagesos a coro:

—Doneu el porró d'aiguardent al senyo rrector, que se l'ha ben guanyat!

CORRESPONDENCIA

M. Fàbregas: Com veurà, s'ha aprofitat pera LA CAMPANA.—Salvador Salvat: No es motiu, l'haver suprimit les festes, pera fer un vers tan terrific, feresteg y llarg; de totes maneres, en serio, vostè promet.—Aleix Volefil: *L'Esquella* de la mandra està ja acabantse de confeccionar; de totes maneres, gracies.—Iris: No està mal el dibuixet; mirarem d'aprofitarlo.—E. D.: Les cartes ab inicials les tirem al cistell sense mirarles.—Josep Castells y J. Vallesca: Encara que no del tot conformes ab l'esperit de la carta, per ganes de complaure'ls la veuran insertada.—Josep Riera: Una mica mal escrita, però s'hi veu bona voluntat.—P. Utset y Turró: Tot lo que diu en els cantars es veritat; dit d'una altra manera seria publicable; però això no són ni dècimes de «sereno».—(Queden cartes per contestar.)

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

CARLES DE BROSSES

L'Italia clerical y aristocràtica al sigle XVIII, vista per un personatge francès

Traducció de J. MIRÓ FOLGUERA

Preu: UNA pesseta

EN PLE CARNESTOLTES

La fardassa democrática

— ¡Hala, nois, que es secallona!... Però ¡ei! no més la podeu mirar. Al que la toqui, ¡palo!